

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 9 - THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Tô Thị Ngọc Phượng

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Thành Vinh – Thư ký Tòa án nhân dân Khu vực 9 - Thành phố Hồ Chí Minh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 9 - Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp: Bà Trần Mai Hào - Kiểm sát viên.

Ngày 22 tháng 9 năm 2025, tại Tòa án nhân dân Khu vực 9 - Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 619/2023/TLST-DS ngày 14 tháng 11 năm 2023 về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 1023/2025/QĐST-DS ngày 11 tháng 9 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu: Bà Huỳnh Thị P, sinh năm 1976; Địa chỉ: A N, phường H (nay phường T), Thành phố Hồ Chí Minh.

Đối với: Ông Mai Hồng Đ, sinh năm 1971; Địa chỉ: A N, phường H (nay phường T), Thành phố Hồ Chí Minh.

(Bà P và ông Đ có mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 25/10/2023, bản tự khai cũng như trong quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Huỳnh Thị P trình bày như sau:

Bà và ông Mai Hồng Đ là vợ chồng, kết hôn năm 2002 và có 4 người con chung. Đến năm 2009, ông Đ mất ngủ kéo dài. Bà có đưa ông đi khám chữa

bệnh một thời gian dài nhưng không khỏi mà ngày một nặng hơn. Bệnh viện Quận T đã điều trị chuyên khoa tâm thần vào ngày 12/9/2012, nhập viện và điều trị theo đơn thuốc của bác sĩ.

Ông Mai Hồng Đ bị bệnh rối loạn hỗn hợp lo âu, trầm cảm, rối loạn cảm xúc lưỡng cực, hiện tại giai đoạn trầm cảm. Ông Đ đang điều trị và uống thuốc theo toa của bác sĩ chuyên khoa tâm thần tại bệnh viện tâm thần Thành phố H. Bà yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Mai Hồng Đ mất năng lực hành vi dân sự. Bà không đồng ý với kết luận số 3083/KLGD ngày 09/7/2024 của Trung tâm P1 với lý do bà không có mặt để dự buổi giám định nên cho rằng kết quả không khách quan. Ông Đ bệnh lâu ngày thì phải có hạn chế khả năng và nhận thức nhưng kết luận là đủ khả năng nhận thức và điều khiển hành vi là không đúng, bà yêu cầu giám định lại. Trung tâm tiến hành giám định lại thì Kết luận giám định có sai sót, nhầm lẫn khi ghi Quyết định trưng cầu giám định của T nhưng lại ghi là Quận F. Do đó bà nghi ngờ kết quả của việc giám định nếu có sai sót thì làm sao biết được. Bà yêu cầu giám định lại tại V nhưng V tạm dừng hoạt động tiếp nhận bệnh nhân giám định pháp y tâm thần nên bà yêu cầu Tòa án phải chờ cho đến khi V hoạt động trở lại.

Ông Mai Hồng Đ trình bày:

Ông Đ hiện đang công tác tại Công ty TNHH MTV D, địa chỉ : C H, phường K, TP ., vị trí công tác : Đội nhôm kính – hàn, chức vụ : Đội trưởng. Loại hợp đồng lao động: Hợp đồng lao động không xác định thời hạn ; thời hạn công tác từ tháng 10/2000 đến nay.

Trong quá trình Tòa án thụ lý giải quyết, ông đã thực hiện hai lần giám định tâm thần theo quyết định trưng cầu của Tòa án. Kết luận giám định số 3083/KLGD ngày 09/7/2024 và Kết luận giám định số 8780/KLGD ngày 01/11/2024 đều khẳng định ông đủ khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Nay bà P khiếu nại, nộp đơn yêu cầu giám định lại, yêu cầu đưa ông đi trưng cầu giám định pháp y tâm thần lại tại V ở địa chỉ Hòa Bình, xã T, TP .. Ông không đồng ý giám định tại V nêu trên. Lý do: Ông bận công tác tại Công ty TNHH MTV D và ông không thể sắp xếp được thời gian. Ông đề nghị Tòa án giải quyết theo quy định pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự đã trình bày trong hồ sơ và ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân Khu vực 9 - Thành phố Hồ Chí Minh nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết việc dân sự:

Bà Huỳnh Thị P yêu cầu tuyên bố ông Mai Hồng Đ mất năng lực hành vi dân sự. Ông Đ cư trú tại phường H, quận T, Thành phố Hồ Chí Minh (nay là phường T, Thành phố Hồ Chí Minh) nên vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân Khu vực 9 - Thành phố Hồ Chí Minh theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 và Điều 376 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về yêu cầu của đương sự:

Xét, bà P yêu cầu tuyên bố ông Đ mất năng lực hành vi dân sự:

Căn cứ vào Đơn đề nghị xác nhận đang làm việc tại Công ty đề ngày 21/8/2025 và có xác nhận của Công ty Trách nhiệm hữu hạn Một thành viên D thì ông Mai Hồng Đ đang công tác tại Công ty D, vị trí công tác: Đội Nhôm kính – H; Chức danh: Đội trưởng. Hợp đồng lao động không xác định thời gian, công tác từ tháng 10/2000 đến nay.

Căn cứ các bản nhận xét của đồng nghiệp thì ông Đ là người hòa nhã, vui vẻ, có trách nhiệm và luôn hoàn thành tốt công việc

Căn cứ vào Kết luận giám định pháp y tâm thần số 3083/KLGĐ ngày 09/7/2024 của Trung tâm P1 kết luận:

“Về y học: Đương sự bị rối loạn thích ứng với phản ứng hỗn hợp lo âu, trầm cảm, hiện tại giai đoạn bệnh ổn định (F43.22 – ICD10)

Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự đủ khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.”

Bà P không đồng ý Kết luận giám định nêu trên và yêu cầu thực hiện giám định lại. Tòa án đã thực hiện việc trưng cầu giám định lại và tại Kết luận giám định số 8780/KLGĐ ngày 01/11/2024 của Trung tâm Pháp y tâm thần Khu vực Thành phố P1 kết luận:

“Về y học: Hiện tại đương sự tâm thần bình thường/ Viêm gan C (B17-ICD 10)

Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện tại Đương sự đủ khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.”

Tuy nhiên, bà P vẫn không đồng ý Kết luận giám định của Trung tâm P1. Với lý do trong Kết luận giám định ghi là Quyết định trưng cầu giám định có sai sót từ Tòa án nhân dân quận Tân Phú nhằm thành Tòa án nhân dân quận 6 nên bà nghi ngờ kết quả giám định của ông Đ là không chính xác. Ngày 15/1/2025 Trung tâm P1 đã có Công văn đính chính lại là Tòa án nhân dân quận Tân Phú và gửi cho Tòa án nhân dân quận Tân Phú khẳng định không ảnh hưởng đến nội dung kết quả của Kết luận giám định pháp y tâm thần.

Ngày 01/8/2025 bà P có đơn yêu cầu giám định lại đối với ông Mai Hồng Đ tại V.

Ngày 26/8/2025, Tòa án có Công văn gửi V hỏi về thủ tục giám định tại Viện.

Ngày 12/9/2025, V có Công văn số 1348/VPYTTU-KHTH phúc đáp Công văn số 1159/2025/TA-KV9 của Tòa án nhân dân Khu vực 9 – TP . có nội dung: Tạm dừng hoạt động tiếp nhận bệnh nhân khám và giám định pháp y tâm thần và tạm dừng chưa trưng cầu Viện thực hiện giám định pháp y tâm thần đối với các trường hợp mới cho tới khi tình hình nhân lực giám định viên Pháp y tâm thần tại Viện đáp ứng và sẽ có thông báo từ Viện.

Như vậy, Tòa án không có cơ sở xem xét yêu cầu trưng cầu giám định tại V của bà P.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Khu vực 9 - Thành phố Hồ Chí Minh có ý kiến về việc giải quyết yêu cầu của đương sự như sau:

+ *Về việc tuân theo pháp luật:* Thẩm phán, Thư ký phiên họp và các đương sự đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự trong quá trình giải quyết việc dân sự.

+ *Về nội dung:* Căn cứ các chứng cứ có trong hồ sơ, lời khai của các đương sự, đề nghị Tòa án nhân dân Khu vực 9 - Thành phố Hồ Chí Minh áp dụng Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015; Điều 27, 35, 39, 378 của Bộ luật tố

tụng dân sự; Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp quản lý và sử dụng án phí và lệ phí của Tòa án. Không chấp nhận yêu cầu của bà Huỳnh Thị P về việc tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự đối với: ông Mai Hồng Đ – sinh năm 1971; Địa chỉ: Số A N, phường H, quận T, TP H (nay là phường T, Thành phố Hồ Chí Minh).

Từ những căn cứ nêu trên, Tòa án nhân dân Khu vực 9 - Thành phố Hồ Chí Minh đã có đủ cơ sở để không chấp nhận yêu cầu của bà Huỳnh Thị P về việc tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự đối với: ông Mai Hồng Đ – sinh năm 1971; Địa chỉ: Số A N, phường H, quận T, TP H (nay là phường T, Thành phố Hồ Chí Minh).

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: là 300.000 đồng do bà Huỳnh Thị P chịu, được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí giải quyết việc dân sự là 300.000 đồng theo Biên lai thu tiền số 0000231 ngày 14/11/2023 của Chi cục Thi hành án dân sự Quận Tân Phú (nay là Cục Thi hành án dân sự Thành phố Hồ Chí Minh - Phòng Thi hành án dân sự khu vực 9, Thành phố Hồ Chí Minh). Bà P đã nộp đủ lệ phí giải quyết việc dân sự.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự năm 2015;
- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39; khoản 2 Điều 67; Điều 361; Điều 362; Điều 367; Điều 371, Điều 372; Điều 376; Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự;
- Căn cứ vào Khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Không chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Huỳnh Thị P về việc yêu cầu tuyên bố ông Mai Hồng Đ – sinh năm 1971; Địa chỉ: Số A N, phường H, quận T, TP H (nay là phường T, Thành phố Hồ Chí Minh) mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: là 300.000 đồng do bà Huỳnh Thị P chịu, được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí giải quyết việc dân sự là 300.000 đồng theo Biên lai thu tiền số 0000231 ngày 14/11/2023 của Chi cục Thi hành

án dân sự Quận Tân Phú (nay là Cục Thi hành án dân sự Thành phố Hồ Chí Minh - Phòng Thi hành án dân sự khu vực 9, Thành phố Hồ Chí Minh). Bà P đã nộp đủ lệ phí giải quyết việc dân sự.

3. *Quyền kháng cáo, kháng nghị*: Đương sự có mặt được quyền kháng cáo trong thời hạn 10 (mười) ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định trong thời hạn 10 (mười) ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 (mười lăm) ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Các đương sự;
- TAND TP. Hồ Chí Minh;
- VKSND Khu vực 9 – TPHCM
- Cục THADS TP.HCM;
- Lưu: VT, hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Tô Thị Ngọc Phượng